

A 1859/tillväxt**Behandlas i** Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden

Utskottet för tillväxt och utveckling i Nordens betänkande över

**Medlemsförslag
om hästnäringen i Norden****Förslag**

Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden föreslår at

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

Att undersöka sätt att klarlägga hästnäringens betydelse i de nordiska länderna ved att analysera hästens mångfaldige samfunds nytta, att agera för att förebygga gränshinder samt att förstärka hästnäringen.

Bakgrund

Den sosialdemokratiske gruppe i Nordisk råd har lagt fram et forslag om hestenæringen i Norden. Det foreslås at Nordisk råd rekommanderer Nordisk ministerråd å kartlegge hestenæringens betydning for de nordiskland og hvordan grensehindringer i hestenæringen kan forebygges. Videre foreslås at de nordiske lands regjeringer arbeider for en positiv utvikling av hestenæringen i de nordiske land.

I begrunnelsen for forslaget står bl.a. at hestenæringen i Norden er av stor betydning men at den ikke alltid får den anerkjennelsen den fortjener. Hestenæringen har mange ulike segmenter: hesteavl, aktiviteter som trav og annen hestesport, friluftsliv og terapiformål. Den sysselsetter også mange mennesker gjennom det store behovet for varer og tjenester som følger med hestedrift. I de nordiske landene anslås at det finnes over halvmillion hester. Det konstateres at islandske hester er blitt en type nordisk ambassadør over hele verden, med 250 000 islandshester registrert i over 20 land, hvorav ca. 40% på Island. Av forslaget kan det resoneres at opp imot 100.000 mennesker i Norden har sysselsetning forbundet med hestenæringen og at den årlige omsetning er flere milliarder Euro om året. Det hører til historien at en islandsk film «Om hester og mænd» fikk i sin tid tildelt Nordisk råds filmpris.

Forslaget ble presentert og diskutert på utvalgets januarmøte. Under diskusjonen ble det uttrykt støtte til forslaget og bl.a. fremhevet at noen nordiske hesteraser er truet og at det behøves innsats for å bevare dem. Utvalget besluttet å sende forslaget til høring.

Høring

Forslaget ble i februar sent til høring med høringsfrist til 1.5.2021. Innkomne svar uttrykker støtte til forslaget:

Landbrug & Fødevarer, SEGES i Danmark (SEGES er et faglig vitens- og innovasjons hus for landbruket) henviser til en analyse som ble gjennomført i Danmark i 2009 som indikere at hestenæringen er en sektor av vesentlig betydning både for økonomi og beskjeftigelse. Organisasjonen ser meget store perspektiver i å gjennomføre en samlet nordisk analyse av hestenæringen.

Uttanríkis- og menntamálaráðid på Færøyene opplyser at det er en utfordring at bevare den færøyske hesterase og at det ikke foreligger noen utredning om det økonomiske omfang av hestehold på Færøyene.

Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS) i Sverige har i samarbeid med Hästnäringens Representationsråd (HRR) och Stiftelsen Hästforskning (SHF) innsendt hørings-svar som er positivt til forslaget og konstaterer at: "Medlems-förslaget lyfter en rad olika perspektiv kopplade till hästar och hästnäringen, alla dessa är av relevans och värde i ett gemensamt nordiskt utvecklingsarbete. Vi kommer i detta yttrande även kort beskriva ett par värdefulla områden." Av svaret fremgår også at SHF har utviklet et forskningssamarbeid med Norge.

Ryttarförbundet i Finland beskriver hvor viktig hestenæringen er for mosjon og idrett og dens positive effekt på samfunnet og "ställer sig positivt till och bifaller medlems-förslaget då det syftar till att öka det nordiska samarbetet inom hästnäringen".

Foreningen Finlands Hippos anser det nyttig å belyse og kartlegge hestenæringens virksomhet og betydelse i Norden og uttrykker støtte for forslaget.

NKJ (Nordisk samarbeidsorgan for jordbruks- og fødevareforskning) uttrykker at forslaget er en god start på en kartlegging med for at gjøre bilde mer komplett behoves en dypere analyse. Det konstateres at forslaget med fordel kan utvikles med hensyn til hestens betydning for:

- Lokala næringslivet (skötsel, oppfödning, körhästar, hesten i skogen, och i turistverksamhet, skoning, veterinärer, rehabilitering)
- Barn och ungdomsverksamheten (ridskolor, fritidsverksamheter)
- Utbildningsinstitusjoner på flera nivåer från gymnasium till högskola och universitet. (kompetensutveckling som är relevant i större delar av gröna sektorn)
- Hästens betydelse i markanvändningen (foderbehov från gräsmarker och bete, samt spannmål/korn, biodiversitet)

- Avel (internasjonell nivå, inte minst tack vare nordiska framgångar inom hästsporten)
- Hästen som livsmedel (konsumtionen av hästkött)

De budsjettmessige konsekvensene av forslaget er ikke utredet. Det forventes at omkostninger kan dekkes innenfor rammen av de midler som årlig tildeles MR-FJLS. Videre, at det innfor det nordiske samarbeidet området finnes organer som til eksempel NKJ, som på vegna av Nordisk ministerråd har kompetanser til å stå for den utredning som forslaget etterlyses.

Utskottets synpunkter

Utvalget for vekst og utvikling i Norden noterer positive tilbakemeldinger under høringen. Høringen understøtter den påstanden i forslaget at hestenæringen i Norden er av stor betydning. Videre, at hesten er viktig for mange ulike aktiviteter i de nordiske samfunn som hesteavl, hestesport, friluftsliv og terapiformål. De ca. halv million hester i Norden er utgangspunkt for sysselsetting og skaper mange verdier for de nordiske land.

Hestnæringen bygger på samarbeid tvers over grensene på fastlands Norden og derfor mener utvalget at det kunne være nyttig å kartlegge mulig grensehindre som kan hindre utviklingen av næringen.

Utvalget noterer at de nordiske land har et velutviklet samarbeide om bevaring av husdyrraser, inklusive de nordiske hesteraser. Dette samarbeidet er institusjonalisert i Nordgen.

Utvalget mener at klarlegge hestenæringens betydning for de nordiske land kan bidra til å gjøre hestens samfunnsnytte synlig. Utvalget anser at det ville gi forslaget mer vekt og anvendbar til oppfølging, hvis det i tillegg til den foreslåtte klarlegging etterlyses analyse som kan bidra til å belyse tiltak de nordiske land kan gjennomføre, sammen eller hvert for seg, som kan understøtte positiv utvikling av hestenæringen fremadrettet.

Den annen del av forslaget er rette mot de nordiske lands regjeringer, som oppfordres til å arbeide for en positiv utvikling av hestenæringen i de nordiske land. Utvalget er av den oppfatning at de to forslag skal ses i sammenheng; klarlegging av hestenæringens betydning som tas opp i første at-sats, vil kunne tjene som utgangspunkt for oppfølging ved en rekommandasjon til de nordiske lands regjeringer.

I lys av ovenstående foreslår Utvalget at forslaget første at-sats utvides til å omfatte en analyse av hestens mangfoldige samfunnsnytte og hvordan næringen kan styrkes og at annen at-sats tas opp på et senere tidspunkt.

København den 28. Juni 2021

Anders Eriksson (ÅF)
Arman Teimouri (L)
Freddy André Øvstegård (SV)
Helge André Njåstad (FrP)
Johan Kvarnström (sd)
Lars Andersson (SD)
Lorena Delgado Varas (V)

Lulu Ranne (saf)
Nils Aage Jegstad (H)
Orla Hav (S)
Pål Jonson (M)
Pyry Niemi (S)
Ruth Mari Grung (A)
Stein Erik Lauvås (A), Norge